

»Jeg vil hvile mellem mellem mine Faar«

Hetta var seinasta ynski Rasmus Jørgen Winthers, sum var prestur í Havn fyrri 200 árum síðani. Hann varð grivin í kirkjugarðin á Svínaryggi. Hendan kirkjugarðin, sum hann sjálvur hevði grundað. Eisini var tað hann, sum lat prestagarðin í Sandagerði byggja og somuleiðis Havnar kirkju, sum í ár verður 200 ár

Í seinastu viku vóru fyra svjar í Havn. Teir komu í heilt serligum orindum. At lata Havnar kirkju eitt relieff í samband við, at kirkjan í desember í ár verður 200 ár. Harafturat vitjaðu teir grøvina hjá danska prestinum Rasmus Jørgen Winther, sum var ættfaðir teirra. Rasmus Jørgen Winther var prestur í havn fyrri 200 árum síðani. Ein merkismaður, sigst, aum avrikandi mangt. Kirkjugarðin á Svínaryggi, prestagarðin í Sandagerði og Havnar kirkju, í tey bert 19 árin hann var prestur her.

Teir fyra sviarnir, brøðurnir Cai Fr. Winther og Helle Winther og synir Cai, Ola og Per eru sætta og sjeypda ættarlið eftir umrødda prest.

Vildi ikki fara úr húsinum

Rasmus Jørgen Winther, sóknarprestur í Suðurstreymoyar prestagjalði var hin 11. ella 12. í roðini av prestum her síðani trúbotina. Um hann skrivaði Sverri Dahl, sáli, grein í

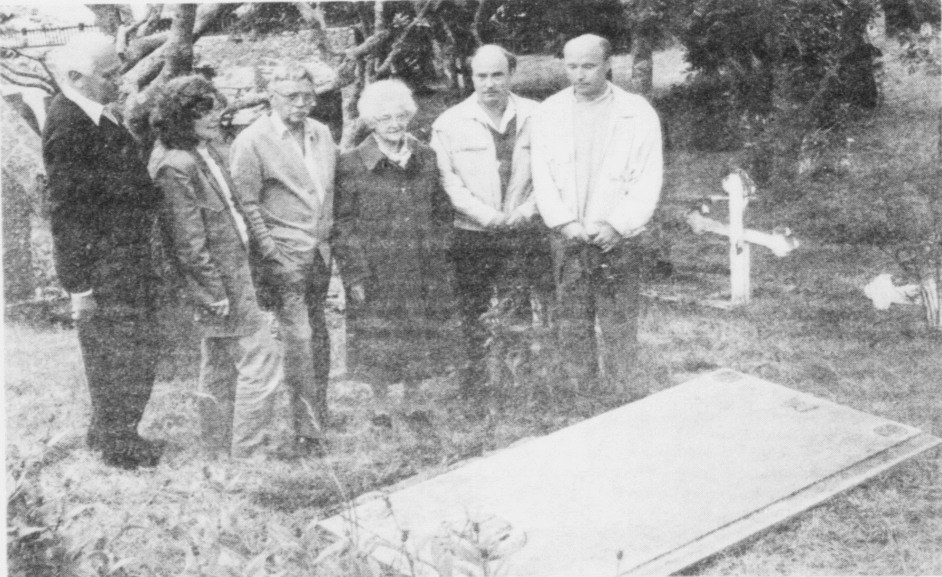
Kirkjutiðindum fyrri nokrum árum síðani, og úr hesi grein loyva vit okkum at taka eitt hvørt burtúr.

Rasmus Jørgen Winther kom til Føroya í 1780. Tá var Poul Weyhe prestur í Suðurstreymoy og búði í prestagarðinum úti á Reyni. Hóast Weyhe skuldi gevast sum prestur, vildi hann ikki fara úr húsinum og eftir deyða hansara, eitt ár seinri, vildu hvørki mamma ella systur hansara fara úr prestagarðinum. Hetta gjørdi, at Winther var noyddur til at leiga sær innivist ymsastaðir í býnum til hann í 1789 fekk í lag at fáa prestagarðin bygðan úti í Sandagerði. Har hevði hann sum sóknarprestur rætt til tvær kongsmærkur, ið jættaðar vóru Lucasí Debes í kongaligum brævi.

Prestagarðurin úti í Sandagerði er hin fimti í roðini og stóð liðugur til Winther at flyta inn í í 1790.

Nýggjan kirkjugarð

Rasmus Jørgen Winther

sýntist uttan dvøl, higar komin, at fara til vera fyrri at beta um, har hann sá tað tørv.

Í brævi til Eisenberg próst greiðir Winther frá umstøðunum hjá kirkjunni úti á Reyni og serliga

kirkjugarðinum. Kirkjugarðurin var sum frágreiðingin sigur frá víðkaður vestureftir miðskeiðis í 18. öld, men við tað, at her hevur verið grivið í öldir o gkistur hva verið settar oman á kistur, er so grunt og trongt, at ógjørligt er at fáa grøv grivna longur uttan at órógva aðrar, víðhvørt heldur nýggjar gravir. Her má tí okkurt gerast, skrivur Winther.

Flest allir menn vóru

kirkjugarður man hava verið tá, kann eingin vita nú. Men merkisverð er munnlig frásøgn frá frú marionnu Jacobsen í Kongsstovu, Nólsoy, at tað vóru nólsoyingar, sum bóru hann til gravar.

Leiði hansara er sermerkt, hvørt sum er í Føroyum, tað er rættligt gravkamar laðað av tigulsteinum og múrað annaðhvørt við skelsandsblandaðum kálki ella beinleiðis

samdir í, at úti á Reyni kundi nýggi kirkjugarðurin ikki vera og betri staður til nýggjan kirkjugarð mátti finnast uttan fyrri býin.

Kirkjugarðurin á Svínaryggi varð vígdur Kristi himmalferðardag — 9. mai 1782. Tað var Winther ið gjørdi tað, og her var hann, eftir egnum ynski, sjálvur grivin.

»Jeg vil hvile mellem mine Faar«, skal hann hava tilskilað, sigst.

Hvi hann ikki vildi verða jarðaður við kirkjuna, sum hann jú eisini fekk bygda, og har ið

skilpi. Oman á tí liggur stórus vandaliga tilevnaður legsteinur, reyðligur sandsteinur, sum prýddur er við høgmyndum úr marmara. Allar raðirnar eru liðhøgdar, annars er hann púra slættur.

Steinurin er 185 cm langur, 96,5 cm breiður og 12 cm tjúkkur.

Skreytmyndirnar eru høgdar við forngrískum ella rómverskum myndum, so sum ofta var gjørt serliga á mætari kristnum gravminnum tá í so nevnda klassistiska tíðarskeiðinum.

Tær eru á hesum legsteini: Ein blaðrosetta í fornum sniði á øllum fyra hornum; í miðjuni við vestara enda firvaldur, sum hevjar seg upp móti himnaðvalvinum; við eystara enda ein kransur av laurberja- ella olju-berjablæðum. Oman á kransinum liggur bók, har høgt í er skriftstaðið: »Sa-

lige ere de reene af Hjærtet.»

Øll innskrift á steinum er nú burtur. Men sambært A. Degn, skjala-vorð, hevur hetta staðið á steinum:

»Her hviler Støvet af den retskafne, oprigtige med særdeles skønne Embedsgaver udrustede Sjælehyrde

RASMUS JØRGEN WINTER

henved 20 aar Sognepræst for Sydstømø Menigheder paa Færøe, død i Sandegjerde Præstegaard Anno 1799, 50 aar gammel.

Ægtefælle og Born maatte tidligt savne en elsket Forsørger og i Fjerne Egne bede Efterlevende om Fred over hans Grav.

Blandt Færøs suundne Folk
I simpel Kiste smuldre dine Been.

Cai Fr. Winther, Hella, Ola og Per saman við Sonnu Dahl Niclasen og Turið Dahl. Cai var í Føroyum fyrri nokrum árum síðani og hitti tá Sværta Dahl, sála, sum var honum tilhjálpar at siga frá ættfaðrinum.

Sviarnir vildu hesaferð hita ættarfolk Sværta og tá teir vitjaðu á grøvini hjá Winther vóru Sanna Dahl Niclasen, systkinabarn Sværta, og dóttir Sværta, Turið, við teimum

Men — Ordets reene
Tolk! —
Det rejste Dig en varig
Mindesteen.
Din lyse Aand nu for sin
Skaber svæver,
Der samles vi igjen, naa!
Gud det kræver.»

Prestagarðurin í Sandagerði, sum Rasmus Jørgen Winther lat byggja fyrri 200 árum síðani.

